

Handlingsprogram

Miljöpartiet Värmland

2026-2030

miljöpartiet
de gröna

Innehåll

s.3	Förord: Ett hållbart Värmland
s.4-5	Hälso- och sjukvård
s.6	Miljö och klimat
s.7	Trafik
s.8	Regional utveckling och näringsliv
s.9	Kultur och bildning

Bli medlem

Vi i Miljöpartiet vill bygga en hållbar framtid, där vi människor tar hand om varandra och vår planet. Vill du vara med? mp.se/bli-medlem

Följ oss

mp.se/varmland
facebook.com/mpvarmland
instagram.com/mpvarmland

Ett hållbart Värmland

Värmland står inför stora utmaningar och stora möjligheter. Klimatförändringarna, den överbelastade sjukvården och hoten mot den biologiska mångfalden påverkar oss här och nu. Samtidigt växer engagemanget för en hållbar framtid. Vi ser hur människor, företag, kommuner och regionen kan bidra till en grön omställning som stärker beredskap, livskvalitet och framtidstro.

Miljöpartiet de gröna i Värmland vill ta ansvar för kommande generationer. Vi tror på ett samhälle där vi lever inom planetens gränser och där alla har möjlighet till ett gott liv. Det handlar om att skapa en trygg hälso- och sjukvård som sätter patienten i centrum, att bygga ett motståndskraftigt och klimatsmart Värmland och att främja ett samhälle där kultur, utbildning och innovation får blomstra.

För oss är politik mer än beslut i regionfullmäktige. Det är ett löfte om hopp, handling och samarbete. Vi vill vara den gröna rösten som visar att förändring är möjlig, att vi kan ta ansvar för klimatet och samtidigt stärka rättvisa, jämställdhet och demokrati.

Programmet för 2026–2030 är vår vägvisare. Här lyfter vi fram våra förslag för ett Värmland som är mer hållbart, mer solidariskt och mer levande. Tillsammans kan vi bygga den framtid vi vill lämna efter oss.

Under nästa mandatperiod, 2026-2030, är våra tre främsta prioriteringar:

- En tillgänglig primärvård i hela Värmland.
- Ge vårdpersonalen bättre förutsättningar att utföra sitt arbete.
- Kollektivtrafik som går att lita på.

Läs mer om våra förslag för nästa mandatperiod på följande sidor.

Hälso- och sjukvård

Vår vision:

I vårt framtida Värmland ska du få den vård du behöver när du behöver den. Vårdcentraler i hela länet har fasta läkare och vårdpersonal med sjuksköterskor och undersköterskor i spetsen som känner dig väl och som trivs på sin arbetsplats. Hela personalgruppen har aktuell kunskap om vilka metoder som finns och fungerar. De känner sig uppskattade för sitt arbete och anpassar vården till dig och de lokala förutsättningarna. På köpet har antalet onödiga undersökningar och sjukvårdens miljöavtryck minskat radikalt.

I vår vision har den psykiska hälsan i Värmland märkbart förbättrats. Det finns psykologer på alla vårdcentraler och en röd tråd i vården mellan vårdcentral, BUP och psykiatri. Söker man för nedstämdhet, ångest eller kris är det lätt att få samtalsstöd. Det finns betydligt fler förebyggande insatser för ökad motion, bättre luftkvalitet och mot ofrivillig ensamhet. I stället för att ständigt vara i kris är sjukvården en viktig del av krisberedskapen.

Under 2026-2030 är våra prioriteringar:

En tillgänglig primärvård i hela Värmland

Primärvården ska vara navet i hälso- och sjukvården och behöver därför en resursförstärkning. Vi vill överföra resurser inom Region Värmland till personal som möter patienter.

Som patient ska du känna dig trygg med att få tillgång till vården så nära dig som möjligt. Därför vill vi att alla värmlänningar har en fast läkare som har max 1100 patienter, enligt Socialstyrelsens rekommendationer. Vi vill se en tydlig handlingsplan för att nå dit samt ett bättre arbete med kompetensförsörjning. Det ger bättre kontinuitet, vårdkvalitet och möjlighet att samverka med andra delar av vården och kommunerna.

För en trygg vård i hela Värmland behöver akutsjukvården i Arvika, Torsby och Karlstad finnas kvar. Vi vill även fortsatt utveckla mobila team. Digital vård behöver utvecklas, samtidigt som det är viktigt att säkerställa att den inte ersätter fysisk vård för patienter med komplexa behov.

Insatser för bättre folkhälsa i hela Värmland

Insatser för folkhälsa som ökad motion, bättre kost, mindre ofrivillig ensamhet och utsatthet för kemikalier är något som vi driver på många olika politiska nivåer för att avlasta sjukvården. För att förbättra folkhälsan i Värmland behöver sjukvården göra satsningar tillsammans med skola, socialtjänst och ideella organisationer mot de målgrupper som har en sämre hälsa. En viktig pusselbit är rehabilitering och stärkt egenvårdsstöd.

Vården behöver vara jämlik oavsett var i Värmland du bor eller vilka ekonomiska förutsättningar du har.

Ge vårdpersonalen bättre förutsättningar att utföra sitt arbete

Kompetensförsörjning är en avgörande fråga för förbättrad vård. Där behöver Region Värmland förbättra sitt arbete med att behålla och rekrytera nyckelkompetens, särskilt i glesbygd. En långsiktig strategi för rekrytering, utbildning och arbetsmiljö för att säkra specialister inom allmänmedicin och andra sjukhusspecialister behövs tas fram. Vi vill öka andelen kliniskt verksam personal, det vill säga de som träffar patienter.

Alla personalgrupper ska ha fortlöpande kompetensutveckling och karriärplaner. Region Värmland behöver utveckla sitt arbete för att behålla de ST-läkare och andra yrkesgrupper som Region Värmland utbildar. Handledningen av nyanställda behöver utvecklas. Lönepolicyn ska belöna klinisk kompetens med en tydlig ökning efter hur länge man har varit anställd så att kompetensen hålls kvar inom regionen och även kunna ha ett glesbygdstillägg för att stärka bemanningen i mindre orter. Vi vill ge personalen större möjligheter att påverka hur vården utformas för att minska etisk stress. Möjligheterna till återhämtning på arbetstid ska ökas och steg tas för att minska arbetstiden hos Region Värmlands anställda.

Hälso- och sjukvård

Under 2026-2030 är våra prioriteringar:

Förbättrad vård för psykisk hälsa

Vi vill införa ett kunskapslyft inom primärvården och även säkerställa att fler psykologer arbetar inom primärvården. Detta för att kunna ge behandling av vanliga psykiska sjukdomar som ångestsjukdomar, depressioner och stressrelaterade tillstånd så att fler patienter kan få en effektiv behandling där.

Terapiköerna är enorma inom psykiatri. Personalflykten behöver stoppas genom fler arbetsmiljösatsningar. Patienten ska få träffa samma läkare eller skötare så att en sammanhängande vård blir möjlig. Andelen fasta läkare inom psykiatri och BUP måste öka. Vi vill se mer terapi i stället för piller. Därför behöver bemanningen med psykoterapeuter förstärkas och utbildningssatsningar genomföras för ett större terapiutbud.

Förstärkt klimat- och miljöarbete inom sjukvården

Vi vill se en sjukvård med minsta möjliga planetära belastning. För det måste all sjukvård som inte tillför värde, till exempel onödiga dubbelundersökningar, prioriteras ned. Ett systematiskt arbete med att minska vårdskador behövs också. Vården ska tydligare jobba med att välja rätt läkemedel i rätt mängd och tidsintervall. Vi vill se över materialåtgången och göra Region Värmland mindre beroende av engångsmaterial. Andra satsningar är att minska interna transporter, stärka upp digitala vårdmöjligheter och se över upphandlingar. Kosten som serveras ska stärka patienternas återhämtning och samtidigt vara näringsrik och ha låg klimatpåverkan.

” I vårt framtida
Värmland ska du få den
vård du behöver när du
behöver den.

Miljö och klimat

Vår vision:

I vårt Värmland ska det vara lätt att leva hållbart. Vi ska kunna lita på att värmländska varor är hälsosamma och framställda på ett sätt som inte skadar miljö eller människor. Saker man använder sällan ska gå att låna eller hyra.

Klimatförändringen måste hejdas så snabbt som möjligt. Vi i Värmland ska hjälpa till genom att snabbt minska våra fossila utsläpp och låta mer kol bindas i skog och mark och i träbyggnader. Naturresurserna ska skyddas, vårdas och användas på sätt som inte försämrar för framtida generationer. Alla djur- och växtarter som hör hemma i Värmlands natur ska ges möjlighet att fortsatt finnas här. Vi värmlänningar ska även i framtiden kunna uppleva den rika mångfald som finns i vår natur.

Region Värmland ska bidra till att vi värmlänningar kan leva hållbart. I vårt framtida Värmland är sjukvården hållbar, transporterna klimatsmarta och de stöd som regionen kan ge till företag riktas mot en hållbar omställning.

Under 2026-2030 är våra prioriteringar:

Region Värmland tar ansvar för klimatet och miljön

Region Värmland behöver kraftigt öka sina åtgärder för att nå sitt mål om fossilfri välfärdsorganisation. Vi vill därför ge verksamheten bättre förutsättningar att arbeta för att minska sin miljö- och klimatpåverkan. Förutom centralt placerade miljötjänster behöver resurser avsättas och att ansvaret för klimat- och miljösprids i hela organisationen.

Hållbar energiförsörjning och hållbart byggande

Vi vill att Region Värmland ska investera i förnybar energiproduktion och energilagring, som minst för att täcka det egna behovet och bidra till lokal energiförsörjning. Region Värmland ska också ta en samordnande roll kring hållbar energiförsörjning i Värmland och fortsätta driva på kapacitetsökning av elnätet i länet. Region Värmland behöver också stärka upp sitt arbete med att stötta företag att ställa om sin energianvändning.

Vid om- och nybyggnad ska regionen prioritera energieffektivitet och använda livscykelanalyser för klimatsmarta materialval, med ökat träbyggande som naturlig följd. Vi vill också förbättra underhållet för de fastigheter som Region Värmland äger.

Mindre avfall och bättre avfallshantering

Region Värmland ska minska avfallsmängderna genom att undvika onödiga engångsartiklar, införa tydliga rutiner för materialanvändning inom vården och genom att återbruka kontorsutrustning, möbler med mera. Vi vill att sterilisering av sjukvårdsmateriel ska öka kraftigt. Region Värmland ska tillämpa källsortering i alla delar av verksamheten, och det organiska avfallet från verksamheterna ska samlas in och användas för energiutvinning genom rötning, vilket även ger biogödsel.

Hållbar upphandling

All upphandling i Region Värmland ska inriktas på att inköpta varor så långt som möjligt ska vara miljövänliga, klimatsmarta, närproducerade, etiskt framställda, hållbara och reparerbara och att de ska levereras på miljömässigt bästa sätt. Social hållbarhet ska vägas in i upphandlingarna för att fler ska få möjlighet till arbete och praktik.

Regional aktionsfond för natur och friluftsliv

I flera andra län finns regionala stiftelser, fonder och liknande som skyddar eller sköter naturområden. Vi vill att Region Värmland ska ta initiativ till att bilda en regional aktionsfond för biologisk mångfald och friluftsliv i Värmland, om möjligt tillsammans med kommunerna i regionen.

Trafik

Vår vision:

I vårt Värmland arbetar vi för att skapa ett fossilfritt och hållbart landskap och då krävs en omfattande omställning av transporter. Person- och godstrafik ska i största möjliga mån ske med miljövänliga alternativ som tåg och eldrivna fordon.

För transporter som inte kan elektrifieras behövs förnybara bränslen. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig och fungera för både arbetspendling och fritidsresor, med goda förbindelser mellan orter. Samordningen mellan tåg, buss, cykel och gång ska förbättras. Bilister ska ha tillgång till förnybara drivmedel.

Under 2026-2030 är våra prioriteringar:

Kollektivtrafik som går att lita på

Region Värmland måste se till att våra tåg är moderna och pålitliga, att de fungerar och inte går sönder. Räls och ledningar måste underhållas och fler mötesspår behövs. Även busstrafiken behöver bli bättre på att hålla utsatta tider. Vid förändringar av kollektivtrafiksystemet ska nya lösningar införas innan eller samtidigt som gamla tas bort, så att inte orter som haft tillgång till hållbart resande blir utan sådana möjligheter.

Bygg ut kollektivtrafiken

Vi vill verka för att bygga ut tågtrafiken och förbättra järnvägen, både regionalt och till Göteborg, Stockholm och Oslo. Vi kommer att arbeta för att förbättra synkningen av tåg och bussar. Särskilt på landsbygden behöver kollektivtrafiken förbättras. Det framgångsrika arbetet med att återöppna mindre tåghållplatser ska fortsätta och vi vill även bygga ut systemet med flexibel anropsstyrd trafik på landsbygden i hela Värmland.

Billigare kollektivtrafik

Biljettpriserna för tåg- och busstrafiken i hela Värmland måste sänkas, så att de uppmuntrar till resande med kollektivtrafik i stället för med bil. Sommarbiljett för barn, för att de ska kunna resa gratis med kollektivtrafiken, ska återkomma varje sommar.

Underlätta cykling

Cykling är både hälsofrämjande, klimatvänligt och resurssnålt, och cykelinfrastrukturen måste byggas ut till nytta för både boende på landsbygden och i tätorter. Vi vill utveckla cykelvägnätet i Värmland och knyta samman både tätorter och landsbygd med trygga och säkra gång- och cykelvägar. Region Värmland

har idag låga anslag till cykelinfrastruktur och de behöver öka kraftigt. Det ska också vara enklare att ta med cykeln på både tåg och buss och det ska finnas fler publika platser med möjlighet att ladda sin elcykel.

Bättre bilar och bättre laddmöjligheter

Bilismen elektrifieras och laddmöjligheter för hela Värmland är nödvändigt för att möjliggöra detta för alla. Vi vill hjälpa och stötta föreningar på landsbygden för att framtidssäkra sina och de boende på landsbygdens transporter genom att bygga ut laddmöjlighet för elbilar och möjliggöra för initiativ för omställning till fossilfria transporter för lastbilar och arbetsfordon. Region Värmland ska verka för fler pendelparkeringar och öka antalet låncyklar vid knutpunkter för byten mellan olika färdmedel. Region Värmland behöver också stödja initiativ om samåkning.

Alla Region Värmlands tjänstefordon ska drivas med icke-fossila drivmedel.

Mindre flygtrafik

Flyget är det mest energikrävande och klimatbelastande transportslaget. Trots det är flygtrafiken kraftigt gynnad vad gäller skatter, jämfört med andra trafikslag. Det är helt orimligt att regioner och kommuner subventionerar flygplatser eller vissa flyglinjer. Sådana subventioner bör snarast upphöra. Ambulansflyg och annan samhällsviktig trafik bör fortsatt kunna bedrivas. Det är viktigt att de ambitiösa hållbarhetskraven i ägardirektiven följs, och att Region Värmland och dess bolag inte gör reklam för flygresor. Vi vill också att Region Värmlands resepolicy ändras så att tjänsteresor med flyg undviks.

Regional utveckling och näringsliv

Vår vision:

I vårt framtida Värmland finns det jobb, utbildning och bostäder i alla delar av länet. Företagen har lätt att hitta den kompetens de behöver. Den mat och den energi vi behöver producerar vi till stor del inom länet, och näringslivet ligger i framkant när det gäller klimatomställning och hållbar produktion.

Under 2026-2030 är våra prioriteringar:

Sociala och miljömässiga krav för regionala utvecklingsmedel

Vi vill utveckla tydliga grundkrav när det gäller social och miljömässig hållbarhet, som ska uppfyllas av alla företag som får regionala utvecklingsmedel. De medel som finns tillgängliga ska prioriteras att användas för att värmländska företag ska stå sig starka i klimatomställningen. Vi ser att ett stort kompetenshöjningslyft behövs för att dels säkra kompetensen och för att göra företagen konkurrenskraftiga i framtiden. Därför ska samverkan öka med utbildningsinstanser och nationella och internationella aktörer.

Satsa på hållbar turism

Vårt vackra Värmland, med stor tillgång på både skog och sjöar, ska vara en resurs för företagare som arbetar med hållbar turism. Region Värmlands besöksnärringsstrategi ska vidareutvecklas med fokus på hållbar natur- och kulturturism.

Satsa på att bredda bioekonomin

Värmland ligger i framkant när det gäller bioekonomi med fokus på skogsråvara, som idag innebär en risk att den biologiska mångfalden i våra skogar utarmas. Det behövs fler utvecklingsprojekt för en bredare bioekonomi som baseras på andra råvaror, inte minst sådant som idag är avfall. Regionens utvecklingsmedel ska också riktas mot en bioekonomi som tar hänsyn till biologisk mångfald, friluftsliv och andra värden som skogen ger.

Mer vidareförädling i Värmland

Värmland behöver bli mer robust genom att mer värmländska material och produkter vidareförädlas här. Vi vill verka för att större förädlingsverksamhet inom framför allt livsmedelsproduktion skapas i Värmland.

” I vårt framtida Värmland finns det jobb, utbildning och bostäder i alla delar av länet.

Kultur och bildning

Vår vision:

I vårt Värmland ska vår rika berättartradition och vårt levande kulturliv inom litteratur, musik, spel, teater, dans, bildkonst och hantverk bevaras och utvecklas. Den värmländska kulturen formas av oss alla och berikas ständigt genom nya idéer och influenser, och som genom aktiva utövare fortsätter att utvecklas. Vi vill se en blomstrande kultur i Värmland, öppen för alla.

I vår vision får alla en bra start i livet så att alla ungdomar och vuxna har en chans att hitta sin framtid och där det finns goda möjligheter till vidare- och återkommande studier genom bland annat folkhögskolor och olika studieförbund.

Under 2026-2030 är våra prioriteringar:

Främja folkbildningen

Vi vill säkerställa långsiktigt stöd till folkhögskolor och studieförbund. Våra folkhögskolor ska fortsätta utvecklas och erbjuda utbildningar av många slag, både allmänna kurser och ett varierat utbud av profilkurser och yrkesutbildningar. Samverkan mellan Region Värmland och Karlstads universitet ska också stärkas. Värmlands museum behöver fortsätta resurser för att inventera sina samlingar och finna framtida säkra och funktionella förvaringsmöjligheter för samlingarna.

Främja ny kultur

Miljöpartiet anser att förutsättningar för att skapa ny kultur av olika kulturutövare behöver stärkas. Vi vill särskilt att fria teater-, musik- och dansgrupper samt kulturföreningar främjas genom att styra mer av det ekonomiska stödet dit. Här spelar även folkhögskolorna en roll som arbetsgivare.

Underlätta för underrepresenterade grupper att ta del av och utöva kultur

Kultursatsningar ska spridas över hela Värmland och arbetet med att främja kulturen ska särskilt lyfta fram verksamheter där barn och ungdomar är utövare eller målgrupp. Att fortsatt utveckla kulturgarantin, där skolbarn har möjlighet att ta del av kulturutbudet, är viktigt.

Vi vill se mer kultur där olika generationer möts och möjlighet för kulturutövning på andra språk än svenska. Vi vill även stärka sjukvårdens möjlighet att använda kultur och natur för rehabilitering.

Praktiska förutsättningar för kulturföreningar

Många kulturföreningar har utmaningar med att hitta lokaler, att lösa logistiska utmaningar och föreningsfunktioner. De lokaler som är möjliga att nyttja för kulturskapande inom Region Värmlands regi bör vara tillgängliga att hyra eller låna.

” Vi vill se en blomstrande kultur i Värmland, öppen för alla.

miljöpartiet de gröna

VÄRMLAND

